

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι βουλευτές,

Ποτέ δεν είναι αργά, έστω και 10 μήνες μετά τις εκλογές, ~~με την ευκαιρία της συζήτησης του προϋπολογισμού~~, να ξεκινήσουμε μια συζήτηση για το μέλλον, για το ποια μορφή πρέπει να πάρει η οικονομία μας, **ποιοι πρέπει να είναι οι νέοι στόχοι της χώρας**, όχι μόνο για το 2005, αλλά και για την επόμενη πενταετία ή δεκαετία. Για μήνες τώρα, στην ημερήσια διάταξη κυριαρχεί μόνο το παρελθόν, οι καταλογισμοί ευθυνών και η κουραστική προβολή επαναλαμβανόμενων κοινοτοπιών.

Η νέα κυβέρνηση παρέλαβε μια οικονομία που για 9^η συνεχή χρονιά εμφάνιζε ρυθμούς ανάπτυξης σταθερά υψηλότερους του μέσου ευρωπαϊκού, με **μια διαφορά που την τελευταία 4ετία ήταν της τάξης των 2,5 με 3 ποσοστιαίων μονάδων**. ^{για 4ε χρόνο.} Παρέλαβε το βιοτικό επίπεδο των Ελλήνων να έχει κλείσει την ψαλίδα με το μέσο ευρωπαϊκό όρο, **κατά 8 μονάδες** και να έχει ξεφύγει από ~~την τελευταία θέση της Ευρώπης των 15~~. Σήμερα, το βιοτικό επίπεδο βρίσκεται στο 74% της Ευρώπης των 15 και στο 81% της Ευρώπης των 25.

Κλειδί στην προηγούμενη επιτυχία μας υπήρξε η αξιοπιστία και η σταθερότητα της πολιτικής μας. ~~Οι~~

πολίτες, οι εργαζόμενοι, οι επιχειρηματίες πίστεψαν στο όραμα που περιγράψαμε, στους στόχους που θέσαμε, στην προοπτική που δώσαμε και, πάνω απ' όλα, πίστεψαν σε μας, ότι ως κυβέρνηση είχαμε την ικανότητα, τη δύναμη, την επιμονή και την εργατικότητα να παραδώσουμε στην ώρα τους τα παραδοτέα, αυτά που υποσχεθήκαμε.

Η ραγδαία αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων δεν ήταν τυχαία. Ήταν η ψήφος εμπιστοσύνης των επιχειρηματιών στην οικονομική μας πολιτική. Και συνέβη πολύ πριν ξεκινήσουν οι επενδύσεις για τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Ανεβάσαμε το ύψος των επενδύσεων ως ποσοστού του ΑΕΠ στο δεύτερο ψηλότερο σκαλοπάτι της ΕΕ-15.

Η αύξηση της φορολογικής βάσης και των φορολογικών εσόδων, που μας διευκόλυναν στη μείωση των ελλειμμάτων της Γενικής Κυβέρνησης από 13% του ΑΕΠ σε κάτω του 3% και έτσι κατορθώσαμε και μπήκαμε στην ΟΝΕ, επίσης δεν ήταν τυχαία. **Η φορολογική βάση αυξήθηκε επειδή μειώσαμε την παραοικονομία, επειδή διορθώσαμε και βελτιώσαμε τους ελεγκτικούς μηχανισμούς.** Τα φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν παρά το

γεγονός ότι οι φορολογικοί συντελεστές τόσο των επιχειρήσεων όσο και των εργαζομένων μειώθηκαν.

Η αύξηση των κοινωνικών δαπανών κατά 6 μονάδες στο 28% του ΑΕΠ και η υπερσκέλιση του ευρωπαϊκού μέσου όρου, επίσης, δεν ήταν τυχαία. Ήταν αποτέλεσμα τόσο της ανάπτυξης όσο και της συνειδητής πολιτικής μας υπέρ των αδυνάτων.

Η αύξηση των πραγματικών μισθών, δηλαδή ~~ονομαστικών μισθών~~ πάνω από τον πληθωρισμό, κατά 16% στην 8-ετία, τη στιγμή που στην Ευρώπη υπήρξε στασιμότητα στους μισθούς, επίσης δεν ήταν τυχαία. Ήταν το αποτέλεσμα της αύξησης της παραγωγικότητας, αλλά και της αγαστής σχέσης των κοινωνικών εταίρων, που εμείς ^{υποβοήθησαν} ~~κατευθύναμε~~.

Προεκλογικά, η νέα κυβέρνηση μιλούσε για πλαστά στοιχεία και πλαστούς προϋπολογισμούς. Συγχρόνως, υποσχέθηκε πολλά. Δεν θα μπω στις λεπτομέρειες. Θα αναφέρω μόνο ότι υποσχέθηκε ρυθμούς ανάπτυξης τουλάχιστον 5%. **Δεν μας είπε όμως ποτέ πώς θα το καταφέρει, αφού συγχρόνως πίστευε ότι ~~παρελάμβανε~~ οικονομία «τραβεστί».** Είπε ότι έχει σχέδιο. Δεν μας ανέλυσε ποτέ το σχέδιό της. ^{Ναι μέχρι στιγμής}
δίνω το είδαμε.

Μετεκλογικά, όλοι περιμέναμε να δούμε το σχέδιο, το νέο ξεκίνημα. Να χαράσσεται η νέα στρατηγική και το νέο όραμα μιας νέας κυβέρνησης. Να παίρνονται οι δύσκολες αποφάσεις από την αρχή ώστε να ικανοποιηθούν οι στόχοι στη ώρα τους.

Εκπλαγήκαμε, ακόμα και οι πιο δύσπιστοι από μας. Αντί η κυβέρνηση να πάρει τη σκυτάλη που της δώσαμε και να τρέξει στο στίβο του διεθνούς ανταγωνισμού, πάγωσε την κούρσα και ξεκίνησε το περπάτημα. **Ζήτησε άδεια από τη δουλειά της, διότι έπρεπε να επικεντρωθεί στους Ολυμπιακούς Αγώνες**, λες και οι Ολυμπιακοί Αγώνες προέκυψαν ξαφνικά και δεν τους ήξερε.

Η κυβέρνηση

Αντί να ξεδιπλώσει την πολιτική της 4ετίας ή και της 10-ετίας, να καταθέσει τουλάχιστον ένα νέο προϋπολογισμό, επιδόθηκε σε μια αρνητική πολιτική, μια **πολιτική καταστροφής της αξιοπιστίας της χώρας**, αγνοώντας το κόστος που επιφέρει η εγχώρια αθέμιτη μικροπολιτική στο διεθνές κύρος της χώρας.

Από την πρώτη βδομάδα, ξεκίνησε μια αρνητική καμπάνια ότι τα Ολυμπιακά έργα έχουν καθυστέρηση.

Αναδιπλώθηκε αμέσως, ~~διότι~~ μετά την αστραπιαία κατακραυγή από το διεθνή τύπο, της έγινε άμεσα αντιληπτό το κόστος δυσφήμισης της χώρας.

Αμέσως μετά

Την ~~δεύτερη?~~ βδομάδα η νέα κυβέρνηση επιδόθηκε σε μια καμπάνια απαξίωσης του ΣΔΟΕ και του φοροεισπρακτικού μηχανισμού γενικότερα. Το εκπληκτικό είναι ότι αυτό έγινε χωρίς να υπάρχει έτοιμο σχέδιο άμεσης δημιουργίας νέου μηχανισμού. Το αποτέλεσμα είναι γνωστό: **Η κατακόρυφη πτώση των φορολογικών εσόδων** στη διάρκεια του 2004 και, φυσικά, το μεγαλύτερο δημοσιονομικό έλλειμμα των τελευταίων 10 ετών.

Τη δεύτερη βδομάδα, επίσης, ξεκίνησε η Οδύσσεια της λεγόμενης δημοσιονομικής «απογραφής», με τον Υπουργό Οικονομίας να στέλνει νέα στοιχεία για το έλλειμμα του 2003, που το ανέβαζαν στο 2,95% του ΑΕΠ, προφανώς θεωρώντας ότι έτσι επιτυγχάνει το μέγιστο δυνατό ποσοστό δυσφήμισης της προηγούμενης κυβέρνησης, χωρίς να ξεπερνάει το όριο του 3% ώστε να τον ενοχλήσουν οι «κουτόφραγκοι» της ΕΕ.

Δυστυχώς, στην παρωδία της λεγομένης απογραφής, στην οποία κανένας ανεξάρτητος ελεγκτικός φορέας δεν

συμμετείχε, το κόστος δυσφήμισης της χώρας δεν έγινε άμεσα αντιληπτό από την κυβέρνηση, όπως με τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Δεν υπήρξε άμεση διεθνής κατακραυγή για να ξυπνήσει την κυβέρνηση. Έτσι, η κυβέρνηση σύρθηκε σε σωρεία διαδοχικών λαθών, που κατέληξαν να εμφανίζουν σήμερα τη χώρα μας παντελώς αναξιόπιστη. **Μια αναξιοπιστία που έχει επιπτώσεις όχι μόνο στην οικονομική πολιτική, αλλά και στην εξωτερική πολιτική.**

Σε σχέση με την απογραφή ορισμού μισθώ ερεί
 παρατηρείται [Λ] → συντημένο

~~Το πιο σημαντικό και επιπόλαιο πολιτικό λάθος στο θέμα της λεγόμενης απογραφής ήταν η αναδρομική αναθεώρηση των ελλειμμάτων του παρελθόντος και μάλιστα με αναθεωρημένους κανόνες. Σε καμία άλλη χώρα, όπου έγινε απογραφή από μια νέα κυβέρνηση, δεν έγινε κάτι παρόμοιο. [Αυτή την αναδρομική αναθεώρηση τη ζήτησε η ίδια η κυβέρνηση με δική της πρωτοβουλία και επιμονή και ενάντια στις συμβουλές της ίδιας της Επιτροπής. Συγχρόνως, επέβαλε πάλι με δική της πρωτοβουλία και επιμονή νέους κανόνες αποτύπωσης των στρατιωτικών δαπανών.] Ο συνδυασμός των δύο αυτών επιπόλαιων πολιτικών επιλογών, μαζί με την αμηχανία που προκάλεσαν οι πρωτοβουλίες αυτές στα στελέχη της Eurostat και της Επιτροπής, ήταν φυσικό να καταλήξουν σε τραγωδία. Μια τραγωδία, που πιθανόν η~~

με τις προϋποθέσεις ένταξης

ίδια η κυβέρνηση άργησε να αντιληφθεί, αφού ενώ έκανε τις παραπάνω κινήσεις, συγχρόνως διατυμπάνιζε ότι «μπήκαμε στην ΟΝΕ με το σπαθί μας».

~~Διότι με την έκδοση της απόφασης και όμως με τις πράξεις της κυβέρνησης την έκδοσή της να συμβαίνει με το σπαθί των αμυντικών δαπανών~~
Αναθεωρήθηκαν τα ελλείμματα του 1999 και του 2000, δηλαδή των ετών λίγο πριν την ένταξη στην ΟΝΕ. Έτσι, η εκ των υστέρων θεώρηση του παρελθόντος με νέους κανόνες καταγραφής των ελλειμμάτων, που επιβλήθηκαν μόνο για την Ελλάδα, δείχνει ότι η χώρα μας δεν πληρούσε τις τότε προϋποθέσεις ένταξης στην ΟΝΕ. Κι όμως, αρκεί να αναφερθεί ότι το 52% της αναθεώρησης του 1999 και το 89% του 2000 οφείλεται μόνον στο νέο τρόπο καταγραφής των αμυντικών δαπανών!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έστω και με ένα χαμένο έτος κυβερνητικής απραξίας στη πλάτη μας, και με μειωμένο το κεφάλαιο της διεθνούς αξιοπιστίας μας, η χώρα μας χρειάζεται να ορθοποδήσει. Η νέα κυβέρνηση πρέπει να ανασκουμπωθεί και να ξεκαθαρίσει τις προτεραιότητες της οικονομικής πολιτικής. Οι κοινωνικοί φορείς της το έχουν ήδη επισημάνει ξεκάθαρα. Οικονομική πολιτική

δεν γίνεται με βάση τις δημοσκοπήσεις και το τι είναι άμεσα αρεστό στους ψηφοφόρους. Διότι πολιτική σημαίνει να πρωτοπορείς, να χαράσσεις νέους δρόμους, να μην χαϊδεύεις αυτιά και να μην παρακολουθείς απλώς τα γεγονότα και να αντιδράς σ' αυτά.

Η οικονομική πολιτική χρειάζεται ξεκάθαρο στόχο, αλλά κυρίως, την πυξίδα που οδηγεί στο στόχο. Η πυξίδα απαιτεί την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων, την επικοινωνία τους στους πολίτες και την κοινωνική συναίνεση.

Στη χώρα μας ο στόχος της οικονομικής πολιτικής είναι γνωστός. Είναι η πραγματική σύγκλιση και η διάχυση της ευημερίας σε όλους τους πολίτες. Πραγματική σύγκλιση σημαίνει ανάπτυξη με ρυθμούς ταχύτερους του μέσου ευρωπαϊκού. Γρήγορη ανάπτυξη προϋποθέτει μια δομή οικονομίας έντονα δυναμική.

Ο στόχος δεν είναι εύκολος και απλός. Επιτυχημένα πρότυπα ανάπτυξης άλλων χωρών, όπως για παράδειγμα η Ιρλανδία, δεν αντιγράφονται εύκολα. Άλλωστε αν η ανάπτυξη και η σύγκλιση ήταν εύκολη, θα την επετύγγχαναν όλες οι χώρες. Όμως, παγκοσμίως

παρατηρούμε απόκλιση ανάμεσα στις οικονομίες των χωρών, όχι σύγκλιση.

Έχει το αναπτυξιακό μας μοντέλο προοπτική; Εξασφαλίζει μια αυτοτροφοδοτούμενη δυναμική; Μπορούμε να βρούμε τα δικά μας συγκριτικά πλεονεκτήματα, να τα ιεραρχήσουμε και να επενδύσουμε σ' αυτά; Αυτά είναι τα ερωτήματα που πρέπει να μας απασχολούν σήμερα.

Πιστεύω ότι οι λέξεις-κλειδιά για την πυξίδα της σύγκλισης είναι:

1. Επενδύσεις σε τομείς και δραστηριότητες της οικονομίας με την υψηλότερη δυνατή απόδοση, αλλά και στους παραγωγικούς συντελεστές, δηλαδή την εκπαίδευση, τη γνώση και την τεχνολογία.
2. Ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και εξωστρέφεια.
3. Αποτελεσματικότητα του κράτους και εξοικονόμηση πόρων.
4. Κοινωνική συναίνεση

Η πολιτική των επενδύσεων πρέπει να συνεχιστεί. Μπορούμε να κάνουμε την Ελλάδα κέντρο της Νοτιο-

Ανατολικής Ευρώπης στο εμπόριο και την παραγωγή. Μπορούμε να κάνουμε την Ελλάδα διακομιστικό κέντρο ενέργειας. Μπορούμε να κάνουμε την Ελλάδα κέντρο αναψυχής των Ευρωπαίων, με επενδύσεις στον ποιοτικό τουρισμό και τις υπηρεσίες υγείας.

Χρειάζεται η οικονομία μας να αποκτήσει μεγαλύτερη εξωστρέφεια. Να συνειδητοποιήσουμε ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις χρειάζονται να έχουν παρουσία στη γύρω περιοχή και να εργαστούμε με συνέπεια σ' αυτή τη κατεύθυνση. Το πρόγραμμα για την ενίσχυση της αναπτυξιακής δραστηριότητας στα Βαλκάνια (ΕΣΟΑΒ) ήταν μια σημαντική πρωτοβουλία. Χρειάζονται και άλλες. Η γειτνίαση δημιουργεί επιπρόσθετα τάσεις συνεργασίας που δεν οφείλονται μόνο στο χαμηλό κόστος μεταφορών.

Το ζήτημα της χωροταξίας και των χρήσεων γης έχει άμεση προτεραιότητα. Η αβεβαιότητα που υπάρχει σήμερα είναι το μεγαλύτερο φρένο για επενδύσεις.

Χρειάζεται να επενδύσουμε στην ποιότητα της εκπαίδευσης. Στο παρελθόν επενδύσαμε σε σχολικά κτήρια, διπλασιάσαμε τον αριθμό των φοιτητών στα πανεπιστήμια, αναπτύξαμε πλειάδα μεταπτυχιακών

προγραμμάτων. Στη νέα δεκαετία, πρέπει να στραφούμε προς την ποιότητα της εκπαίδευσης, στη δια-βίου μάθηση, να δημιουργήσουμε ανταγωνιστικά πανεπιστήμια, να φέρουμε πιο κοντά τα πανεπιστήμια στο χώρο της εργασίας και των επιχειρήσεων.

Χρειάζεται να επενδύσουμε και στις νέες τεχνολογίες. Η τεχνολογία είναι αναγκαίο εργαλείο οργάνωσης και παραγωγής. Υποδομές, όπως τα ευρυζωνικά δίκτυα πρέπει να πάρουν προτεραιότητα.

Η νέα δεκαετία είναι η δεκαετία της σωστής μικρο-οικονομικής πολιτικής. Μιας πολιτικής που ~~απελευθερώνει ακόμα περισσότερο την ιδιωτική πρωτοβουλία~~, μειώνει τη γραφειοκρατία και διευκολύνει τον επιχειρηματία, αλλά συγχρόνως επιβάλλει όρους διαφάνειας στην οικονομική ζωή, ελέγχει πιο διεξοδικά τους όρους του ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων, και προστατεύει τον εργαζόμενο, τον καταναλωτή και το περιβάλλον.

Πρέπει να απαντήσουμε στο ερώτημα αν θέλουμε εθνικούς πρωταθλητές που θα ανταγωνιστούν στην Ευρώπη ή αδιαφορούμε αν ξένοι εθνικοί πρωταθλητές

κυριαρχούν στην ελληνική αγορά, αρκεί να ακολουθούν τους κανόνες του ισότιμου ανταγωνισμού. Σίγουρα, όμως, θέλουμε οι ελληνικές επιχειρήσεις να μετασχηματιστούν από «μικρές-μεσαίες» σε «μεσαίες-μεγάλες». Ο ανταγωνισμός είναι πλέον διεθνής και το μέγεθος της επιχείρησης είναι συνήθως αναγκαία προϋπόθεση για την καινοτομία και την επιβίωση.

Πρέπει να επικεντρωθούμε και στην αποτελεσματικότητα του δημόσιου τομέα. Οι αποκρατικοποιήσεις πρέπει να συνεχιστούν γι' αυτό το λόγο, αλλά και για λόγους μείωσης του δημόσιου χρέους. Η δημόσια διοίκηση πρέπει να υιοθετήσει πρότυπα αμοιβών του ιδιωτικού τομέα, με σύνδεση των αμοιβών με την παραγωγικότητα. Η τοπική αυτοδιοίκηση χρειάζεται περισσότερη διαφάνεια και καλύτερο έλεγχο.

Η κυβέρνηση έχει ένα χρήσιμο οδηγό για τις παραπάνω πολιτικές. Είναι η διαδικασία των στόχων της **Λισσαβόνας**. Όμως οι στόχοι αυτοί **δεν αρκούν**. Γιατί το ζητούμενο είναι η σύγκλιση. Αν απλώς περιοριστούμε στους στόχους της Λισσαβόνας, που ίσως πετύχουν και οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, η σχετική μας θέση στην Ευρώπη πιθανόν να μείνει στάσιμη, να μην συγκλίνουμε, έστω και αν το βιοτικό μας επίπεδο συνεχίζει να αυξάνεται.

Την τελευταία 4-ετία δείξαμε σημαντική πρόοδο στους στόχους αυτούς. Η Έκθεση ΚΟΚ δείχνει ότι η Ελλάδα, αν και είναι πίσω σε πολλούς στόχους, έδειξε την καλύτερη πρόοδο στους 15 δείκτες ανάμεσα στις 15 χώρες.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Φοβάμαι ότι ο προϋπολογισμός του 2005 άρχισε ήδη να δείχνει τα πρώτα σημάδια απόκλισης από το στόχο της σύγκλισης. Οι επενδύσεις, που είναι ο κορμός της αναπτυξιακής διαδικασίας μειώνονται δραματικά. Χωρίς επενδύσεις το 2005, οι ρυθμοί του 2006 και μετά θα είναι ακόμα μικρότεροι. Αυτό είναι το πιο ανησυχητικό στοιχείο του προϋπολογισμού. Δείχνει ότι **η δημοσιονομική προσαρμογή, αντί να διοχετεύεται στη μείωση της σπατάλης των 10 δισεκατ. ευρώ που διατυμπάνιζε προεκλογικά ο κ. Καραμανλής, άρχισε δυστυχώς να περνάει μέσα από τις δημόσιες επενδύσεις, κάτι που αποτελούσε πάγια πρακτική πριν το 1995.** Όμως, η επιστροφή στις πολιτικές του μακρινού παρελθόντος, είναι συνταγή για στασιμότητα.

Το δεύτερο ανησυχητικό στοιχείο δεν φαίνεται στον προϋπολογισμό. Είναι ο ρυθμός ανάπτυξης, πάνω στον

οποίο βασίζονται οι προβλέψεις του προϋπολογισμού. Σύμφωνα με όλους τους έγκυρους διεθνείς αναλυτές και οργανισμούς, αλλά και τους εγχώριους τραπεζικούς αναλυτές, ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται να είναι μια μονάδα μικρότερος από τα προηγούμενα χρόνια και από αυτόν που καταγράφεται στον προϋπολογισμό. Και αυτό, παρά το γεγονός ότι στην Ευρώπη οι οικονομίες αναθερμαίνονται και θα έπρεπε να επιδράσουν θετικά στις εξαγωγές μας και τον τουρισμό. **Η κυβερνητική απραξία έχει ήδη φέρει στασιμότητα στην αγορά, και οι αναλυτές εκφράζουν τις ίδιες ανησυχίες που έχει η αγορά.**

Ας ελπίσουμε ότι η κυβέρνηση θα ανασκουμπωθεί, θα συνετιστεί, θα αρχίσει να εργάζεται με γνώμονα το μέλλον, ώστε να ανακόψει την αντίστροφη πτωτική πορεία της οικονομίας, την οποία η ίδια ξεκίνησε.

Σας ευχαριστώ.

(2.070 λέξεις, 25 λεπτά)